

สารบัญ

พระมหามัธยมนี้

พระพุทธรูปองค์สำคัญสูงสุดของพม่า ๖

• คติ "๕ มหาบุชชาสถาน"ฯ	๑
• "พระมหามัธยมนี้" มีความสำคัญสูงสุด	
เสมือน "พระแก้วมรกต" ของพม่า	๑๕
• นาม "มหามัธยมนี้" และคำเรียกอื่น ๆ	๑๖
• พระมหามัธยมนี้ ๓ ช่วงสมัย	๑๖
พระมหามัธยมนี้ ก่อนรัชสมัยพระเจ้าปดุง	๑๗
พระมหามัธยมนี้ ในรัชสมัยพระเจ้าปดุง	๒๒
พระมหามัธยมนี้ หลังรัชสมัยพระเจ้าปดุง	๒๕
• ๓ เมืองสำคัญในประวัติศาสตร์พม่า	๒๑
• ลีปคันอายุการสร้างที่แท้จริงฯ	๓๑
• เริ่มสร้างขึ้นราวพุทธศตวรรษที่ ๑๐-๑๑ฯ	๓๑
• พระพักตร์ ที่เห็นในปัจจุบัน	
ซ่อมเมื่อราว ๕๐๐-๕๐๐ ปีก่อน	๓๓
• พระวรกาย บูรณะหลังไฟไหม้ฯ	๓๖
• พระพุทธรูป "ศิลปะยะไซ" โดยสังเขป	๔๑
• เครื่องทรงยุคแรก รับอิทธิพลอินเดีย	
เครื่องทรงยุคหลัง รับอิทธิพลอยุธยา	๔๔
• คติ "พระพุทธรูปที่มีชีวิต"ฯ	๕๖
• ทรงพระพักตร์ ทุกเช้า	
สืบคติมาจากพราหมณ์ในอินเดีย	๕๗
• "พระแก่นจันทน์แดง"	
ต้นเค้าตำนานพระมหามัธยมนี้	๖๑
• "พระมหามัธยมนี้" - "พระแก้วมรกต"	
ความคล้ายคลึงกันหลายประการ	๖๒
• พระพุทธรูปแต่งองค์แบบกษัตริย์ฯ	๖๓
• "พระทรงเครื่อง" แรกเริ่มเดิมที	
สร้างขึ้นในนิกาย "มหายาน"	๖๔
• รูปสำริดในวัดมหามัธยมนี้ฯ	๖๗
• พระมหามัธยมนี้องค์จำลองในประเทศไทย	๖๑

เจดีย์ชเวดากอง

มหาเจดีย์สำคัญ กลางกรุงย่างกุ้ง ๗๘

• ชื่อ "ชเวดากอง" มาจากไหน?	๗๑
• ชเวดากอง คือ "เกศาธาตุเจดีย์"ฯ	๘๐

• เพิ่มความสำคัญ ด้วยตำนาน สถานที่รวม	
พระอดีตพุทธเจ้า-ปัจจุบันพุทธเจ้า	๘๒
• วิหาร ๔ ทิศ รอบชเวดากองฯ	๘๓
• เพิ่มความสำคัญเจดีย์องค์อื่น ๆ ในย่างกุ้ง	
ด้วยการเชื่อมโยงกับชเวดากอง	๘๖
• เจดีย์สุเล "ที่พิภ" ของสองพ่อค้าฯ	๘๘
• เจดีย์โบตตะดอง จุดพบกันของ	
พระเจ้าอูกกละกับสองพ่อค้า	๙๐
• สร้างครั้งแรกสูง ๘ เมตรฯ	๙๒
• หุ้มทองสมัยพระนางชินสอญู	
ก่อนกรุงศรีอยุธยาแตก ๓๐๐ ปี	๙๓
• พระเจ้ามังระ ขยายเจดีย์	
เรื่อง "เล่าลือ" ทองจากอยุธยา?	๙๔
• อังกฤษยึดชเวดากอง และวิกรรมของ	
มหาบัณฑิต "วีรบุรุษพม่า"	๙๘
• ระฆังยักษ์ที่ชเวดากองฯ	๙๙
• ชเวดากอง ศูนย์รวมจิตใจชาวพม่าฯ	๑๐๑
• ชเวดากอง พระธาตุประจำ "ปีม้า"	
"คติการเมือง"ฯ	๑๐๓
• รูปแบบทางศิลปกรรม	
ของเจดีย์ชเวดากอง	๑๐๕
เจดีย์ชเวมอดอ (พระธาตุมูเดา)	
มหาเจดีย์ศูนย์กลางเมืองหงสาวดี ๑๑๐	
• ประวัติเจดีย์พบในจารึกล้านนวมอญฯ	๑๑๑
• ตำนานฉบับใหม่ล้านนวมพม่าฯ	๑๑๒
• ปู่สมัยสถานศักดิ์สิทธิ์ของมอญพม่า	
พระเจ้าตะเบงชเวตี้ ลอบเข้ามาเจาะห	๑๑๔
• เจดีย์พังทลายเหลือแค่ฐาน เพราะแผ่นดิน	
ไหวครั้งใหญ่ รู้สึกได้ถึงเมืองไทย	๑๑๗
• รูปแบบทางศิลปกรรม	
ของเจดีย์ชเวมอดอ	๑๒๐
• วิหาร ๔ ทิศ	
ประดิษฐานพระพุทธเจ้าในภัททกัปปี	๑๒๔
เจดีย์ชเวสิคัง ต้นแบบเจดีย์ศิลปะพม่า	
ต้นธารพุทธเดรวาในพุกาม ๑๒๖	
• ชื่อ "ชเวสิคัง" มาจากคำว่า "ชัยภูมิ"	๑๒๗

• เชื่อว่าบรรจุพระนลาฏ	
และพระทันตธาตุของพระพุทธเจ้า	๑๒๘
• สร้างเสร็จเมื่อราว ๑๐๐ ปีก่อนฯ	๑๒๑
• แผ่นดินไหว ส่วนบนพังทลายฯ	๑๓๑
• รูปแบบทางศิลปกรรม	
ของเจดีย์ชเวสิคัง	๑๓๒
• พระพุทธรูปสำริดขนาดใหญ่ฯ	๑๔๐
• ไชยปริศนา "นัตลูก" นิ่งสูง -	
"นัตพ่อ" นิ่งต่ำฯ	๑๔๓
เจดีย์ชเวสิคัง (เมืองแปร)	
เจดีย์จักร ๒ ชั้น บรรจุพระเกศาธาตุ ๑๕๖	
• ชื่อ "สันคอง" มาจากไหน?	๑๔๘
• สร้างเสริมความสำคัญ-ศักดิ์สิทธิ์	
แต่ตำนานเลียนแบบชเวดากอง	๑๔๘
• ประวัติการสร้างเจดีย์ ยังไม่ชัดเจน	๑๔๙
• รูปแบบทางศิลปกรรม	
ของเจดีย์ชเวสิคัง	๑๕๐
• พระเขียนแก้วจำลองที่ชเวสิคังฯ	๑๕๓
เจดีย์ใจกัถโย	
มหัศจรรย์เจดีย์ บนชะง่อนผา ๑๕๔	
• นาม "ใจกัถโย" มาจากไหน?	๑๕๗
• ตำนานที่มาพระธาตุอินทร์แขวน	
เกี่ยวข้องกับ "นางนาค" และ "ฤๅษี"	๑๕๗
• พระอินทร์ค้นหาก้อนหินรูปหัวฤๅษี	
แล้วเสกให้บรรจุพระเกศาธาตุ	๑๕๘
• แค้นที่เลือกทำร้ายลูก	
พ่อจึงสั่งจุดลากใจกัถโยให้ร่วงลง	๑๖๐
• ใจกัถโยคือ "เจดีย์จุฬามณี"	
ในโลกทัศน์ชาวล้านนา	๑๖๑
• รูปแบบทางศิลปกรรม	
ของเจดีย์ใจกัถโย	๑๖๓
ยะไซ-พม่า-มอญ	
๓ แคว้นสำคัญ	
ก่อนรวมชาติเป็นประเทศพม่า	๑๖๘
เชิงอรรด	๑๗๑